MEDİNE-İ MÜNEVVERE'Yİ
ZİYÂRET REHBERİ

Yazan

Abdulaziz b. Baz

Tercüme

Muhammed Şahin

بسم الله الرحمن الرحيم

MESCİD-İ NEBEVÎ'Yİ ZİYÂRET ETMEK:

Buhârî ve Müslim'in Ebû Hureyre'den *-Allah ondan râzı olsun-*rivâyet ettikleri hadîste, Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in: ***"Bu mescidimde kılınan bir namaz,*** *-Mescid-i Haram hariç-* ***diğer mescidlerde kılınan bin namazdan daha hayırlıdır."*** emri gereği, hacdan önce veya hacdan sonra Mescid-i Nebevî'yi ziyâret etmek sünnettir.

Abdullah b. Ömer'den*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunan hadîste, Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır: ***"Bu mescidimde kılınan bir namaz,*** *-Mescid-i Haram hariç-* ***diğer mescidlerde kılınan bin namazdan daha fazîletlidir."*** [1]

Abdullah b.Zübeyr'den*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunan hadîste, Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:***"Bu mescidimde kılınan bir namaz,*** *-Mescid-i Haram hariç-* ***diğer mescidlerde kılınan bin namazdan daha fazîletlidir. Mescid-i Haram'da kılınan bir namaz, diğer mescidlerde kılınan yüz bin***

---

(1) Müslim

namazdan daha fazîletlidir." [1]

Câbir'den*-Allah ondan ve babasından râzı olsun-* rivâyet olunan hadîste, Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:***"Bu mescidim-de kılınan bir namaz,****-Mescid-i Haram hariç-* ***diğer mescidlerde kılınan bin namazdan daha fazîletlidir. Mescid-i Haram'da kılınan bir namaz, diğer mescidlerde kılınan yüz bin namazdan daha fazîletlidir."*** [2]

Bu anlamdaki hadîsler, pek çoktur. Ziyâretçinin Mescid-i Nebevî'ye vardığında, içeriye girerken önce sağ ayağını içeri atması, ardından da şu duâyı okuması müstehaptır:

(بِسْمِ اللهِ وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَى رَسُولِ اللهِ،
أَعُوذُ بِاللهِ الْعَظِيمِ وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ
مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، اَللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ)

"Bismillah/Allah'ın adıyla (*başlarım*)***. Salât ve selâm, Rasûlullah'ın üzerine olsun.Allah'ın rahmetinden kovulmuş şeytandan; Yüce Allah'a, O'nun kerîm***

---

(1) Hadîsi, İmâm Ahmed, İbn-i Huzeyme ve İbn-i Hıbbân rivâyet etmişlerdir.
(2) Hadîsi İmâm Ahmed ve İbn-i Mâce rivâyet etmişlerdir.

vechine ve (**bütün mahlûkâta gâlip**) ezelî hükümrânlığına sığınırım.Allahım! Rahmetinin kapılarını bana aç."

Bu duâyı diğer mescidlere girerken de okur.Çünkü Mescid-i Nebevî'ye girerken yapılan özel bir duâ yoktur.İçeriye girdikten sonra iki rekât namaz (tehıyyetul-mescid/mescidi selâmlama namazı) kılar. Namazda dünya ve âhiret iyiliği için duâ eder.Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in: ***" Evimle minberim arası,cennet bahçelerinden bir bahçedir."*** hadîsi gereği, bu namazı Ravzâ-i Şerife'de kılması, daha fazîletlidir.Namazdan sonra, Peygamber *-sallallahu aleyhi ve sellem-* ile iki arkadaşı Hz.Ebû Bekir ve Hz. Ömer'in*-Allah ikisinden de râzı olsun-* kabirlerini ziyâret eder.Ebû Dâvûd'un süneninde hasen bir senedle Ebû Hureyre'den*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunan hadîste, Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in:***"Her kim, bana selâm verirse, onun selâmını almam için Allah bana rûhumu iâde eder ve onun selâmını alırım"*** hadîsi gereği, Peygamber *-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in kabrinin önünde edeple durup sesini kısar ve ona şöyle selâm verir:

(اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ ياَ رَسُولَ اللهِ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكاَتُهُ)

"Es-selâmu aleyke yâ Rasûlallah ve rahmetullâhi ve berakâtuh / Allah'ın selâmı, rahmet ve bereketleri senin üzerine olsun Ey Allah'ın Rasûlü!"

Ziyâretçi Rasûlullah'ı selâmlarken, şöyle de derse bir sakıncası yoktur:

(اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ ياَ نَبِيَّ اللهِ،اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ ياَ خِيرَةَ اللهِ مِنْ خَلْقِهِ ، اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ ياَ سَيِّدَ الْمُرْسَلِينَ وَإِماَمَ الْمُتَّقِينَ، أَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ بَلَّغْتَ الرِّساَلَةَ وَأَدَّيْتَ الأَماَنَةَ وَنَصَحْتَ الأُمَّةَ وَجاَهَدْتَ فِي اللهِ حَقَّ جِهاَدِهِ)

"Allah'ın selâmı, senin üzerine olsun ey Allah'ın peygamberi!Allah'ın selâmı, senin üzerine olsun ey Allah'ın kullarının en hayırlısı! Allah'ın selâmı, senin üzerine olsun ey rasûllerin efendisi ve muttakîlerin önderi!Elçilik (*peygamberlik****) görevini tebliğ ettiğine, emâneti yerine getirdiğine, ümmete nasihat ettiğine ve Allah yolunda gereği gibi cihâd ettiğine şehâdet ederim."***

Çünkü bu sayılanların hepsi, Rasûlullah *-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in vasıflarından ve ona selâmda bulunma hususlarındandır.

Dînde de sâbit olduğu üzere, salât ve selâm lafızlarını Allah*-azze ve celle-*'nin şu emri gereği birlikte zikrederek duâ eder:

﴿ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ صَلُّواْ عَلَيْهِ وَسَلِّمُواْ تَسْلِيمًا ﴾

[سورة الأحزاب من الآية :٥٦]

"Ey îmân edenler!Siz de O'na salavât getirin, esenlik dilemek ve saygı göstermek sûretiyle O'na selâmda bulunun."[1]

Ziyâretçi, önce Hz.Ebû Bekir'e, ardından da Hz.Ömer'e selâm vererek onlara duâ eder ve Allah'ın onlardan râzı olmasını diler.

Abdullah b.Ömer*-Allah ondan ve babasından râzı olsun-*,Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-* ve iki arkadaşının kabirlerini ziyâret ettiği zaman,genellikle şundan fazlasını söylemez ve sonra oradan ayrılırdı:

((اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ ياَ رَسُولَ اللهِ))

(1) Ahzâb Sûresi:56

"Es-selâmu aleyke yâ Rasûlallah/ Allah'ın selâmı senin üzerine olsun Ey Allah'ın Rasûlü"

((اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ ياَ أَباَ بَكْرٍ))

"Es-selâmu aleyke yâ Ebâ Bekr/ Allah'ın selâmı senin üzerine olsun Ey Ebû Bekir"

((اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ ياَ أَبَتاَهُ))

"Es-selâmu aleyke yâ Ebetâh/ Allah'ın selâmı senin üzerine olsun Ey Babacığım"

Bu ziyâret,özellikle erkekler için meşrûdur. Kadınlara gelince,Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in:***"Kabirleri ziyâret eden kadınlara, kabirlerin üzerine mescid yapıp** (mum ve kandil gibi) **lamba dikenlere Rasûlullah***-sallallahu aleyhi ve sellem-* ***lânet etmiştir."*** hadîsi gereği, kadınların kabirleri ziyâret etmesi diye bir şey yoktur.

Bu konuda zikredilen hadîsler gereği, Medîne'yi ziyâret etmek, Mescid-i Nebî'de namaz kılmak ve orada duâ etmek gibi diğer câmilerde de yapılması meşrû olan ibâdetleri yapmak için yola çıkmak, dînimizce meşrûdur.Sevâbının çok oluşundan dolayı bu fırsatı değerlendirmesi için ziyâ-

retçinin beş vakit namazı Mescid-i Nebî'de kılması,orada bol bol zikir ve duâda bulunması, nâfile namaz kılması sünnettir. Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in: ***"Evimle minberim arası, cennet bahçelerinden bir bahçedir."*** hadîsinin bildirdiği fazîlet gereği, ziyâretçinin Ravzâ-i Şerîfe'de bol bol nâfile namaz kılması müstehaptır. Farz namazları kılmak için, ziyâretçi olsun, başkası olsun her müslümanın gücü yettiğince ilk safta kılmaya gayret etmesi gerekir.Sevâbın fazlalığı ilk safta namaza ilk önce gelenlere has olsa bile, sahîh hadîslerde haber verildiğine göre, Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* ilk safta namaz kılmayı teşvik ederek şöyle buyurmuştur: ***"İnsanlar, ezânda ve namazın ilk safındaki sevâbı bilmiş olsalardı, ilk safa geçebilmek için aralarında kur'a çekmekten başka bir yol bulamasalardı, kur'a bile çekerlerdi."*** [1]

Yine bunun gibi,Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* (ön saftan geride duran) ashâbına şöyle buyurmuştur:***"Öne gelin ve bana uyun.Sizden sonraki de size uysun.***

(1) Buhârî ve Müslim

Namaza geç kalanı, Allah da onu geri bırakır." [1]

Ebû Dâvûd, hasen bir senedle Âişe'den *-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet ettiğine göre, Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmuştur:***"Kişi namazda ilk saftan geç kaldıkça Allah da onu cehenneme yaklaştırır."***

Yine Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'den sâbit olduğuna göre O, ashâbına şöyle buyurmuştur:***"Meleklerin Allah'ın huzurunda saf tuttuğu gibi,*** *(siz de namazda)* ***saf tutmaz mısınız?***

Sahâbe:***"Ey Allah'ın Rasûlü!Melekler, Allah'ın huzurunda nasıl saf tutarlar?*** diye sordular.Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-****:"****(Melekler)* ***ilk safı tamamlar ve safları sık tutarlar."*** [2] cevabını vermiştir.

Bu anlamdaki hadîsler, pek çoktur.Bu hadîsler, genişletilmesinden önceki ve sonraki hâliyle Mescid-i Nebî ile diğer câmileri kapsamaktadır.Yine Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'den sâbit olduğu üzere O, kendisi ashâbını safların sağ tarafını doldurmayı teşvik ederdi. Bilindiği gibi, Mescid-i Nebî'nin ilk hâlinde safların

(1) Müslim
(2) Müslim

sağ tarafı Ravzâ-i Şerîfe'nin dışında kalmasına rağmen, safların sağ tarafında namaz kılmak, Ravzâ-i Şerîfe'de kılmaktan daha fazîletlidir.İlk saflarda ve safların sağ tarafında namaz kılmaya önem vermek, Ravzâ-i Şerîfe'de namaz kılmaktan daha önce geldiği,ilk safta namaz kılmaya devam etmek, Ravzâ-i Şerîfe'de namaz kılmaktan daha fazîletli olduğu böylece anlaşılmış olmaktadır.Bu konudaki hadîsleri iyice araştıran kimse, bunun çok açık olduğunu görecektir.

Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in kabrine el sürmek, onu öpmek, kabrinin çevresinde dönmek hiç kimseye câiz değildir.Çünkü selef-i sâlih'ten (ilk müslümanlardan) böyle bir şey, rivâyet olunmamıştır. Bilakis bu durum,çirkin bir bidattır. Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'den ihtiyacını gidermesini, sıkıntıyı gidermesini veya hastayı iyileştirmesini veya buna benzer şeyleri istemek hiç kimseye câiz değildir.Çünkü bütün bunlar, ancak Allah Teâlâ'dan istenir.Bu gibi şeyleri ölülerden istemek, Allah'a ortak koşmak (şirk) ve O'ndan başkasına ibâdet etmek demektir. İslâm, iki esas üzerine binâ olunmuştur:

*Birincisi:*Allah'tan başkasına ibâdet etmemek.
*İkincisi:*Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in emrettiği şekilde Allah'a ibâdet etmek.
İşte kelime-i şehâdetin yâni ***"Eşhedu en lâ ilâhe illallah ve eşhedu enne Muhammeden Rasûlullah"***ın anlamı, budur.
Aynı şekilde Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'den şefaat istemek de hiç kimseye câiz değildir.Çünkü şefaat; Allah Teâlâ'nın mülküdür.Allah'tan başkasından şefaat istenmez.Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ قُل لِّلَّهِ ٱلشَّفَـٰعَةُ جَمِيعًاۖ ﴾ [سورة الزمر من الآية :٤٤]

"-Ey Muhammed- De ki:Bütün şefaat yalnızca Allah'ındır." [1]
Ancak şu şekilde şefaat istenir:

((اَللَّهُمَّ شَفِّعْ فِيَّ نَبِيَّكَ.اَللَّهُمَّ شَفِّعْ فِـــيَّ مَلاَئِكَتَـــكَ وَعِبَادَكَ الْمُؤْمِنِينَ.اَللَّهُمَّ شَفِّعْ فِيَّ أَفْرَاطِي))

"Allahım!Peygamberini bana şefaatçi kıl.Allahım!Meleklerini ve mü'min kullarını bana şefaatçi kıl. Allahım! Ölen küçük çocuklarımı bana şefaatçi kıl."

---
(1) Zümer Sûresi:44

İster peygamberler olsun, ister başkaları olsun,ölenlerden ne şefaat,ne de başka bir şey istenir.Çünkü bu, meşrû değildir. Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in istisnâ kıldığı şeyler dışında ölünün bütün ameli kesilmiştir.

Müslim'in Ebû Hureyre'den*-Allah ondan râzı olsun-*rivâyet ettiği hadîste, Rasûlullah *-sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:***"Âdemoğlu öldüğü zaman, üç şey dışında bütün ameli kesilir: (Bu üç şey) Sadaka-i Câriye,faydalı ilim ve kendisine duâ eden hayırlı evlât."***

Hayattayken gücü yettiği ve kıyâmet gününde de Allah Teâlâ kendisine izin vereceği için Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'den şefaat dilemek câizdir.Çünkü Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* Rabbinin huzuruna durup şefaat isteyen için şefaat dileyemeye gücü yeter.Dünyada ise bilinen bir şeydir.Şefaat Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'e has değildir.Bilakis şefaat, Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* ve başkası için geneldir.Örneğin bir müslümanın kardeşine şöyle demesi câizdir: ***"Bu işimde Rabbime karşı bana şefaatçi ol"*** yâni ***"Benim için Allah'a duâ et".***

Aynı şekilde kendisinden duâ etmesi istenen kimse, istenen şeyin Allah'ın mübah kıldığı bir şey ise, o kardeşi için Allah'a duâ edip şefaat istemesi câizdir. Kıyâmet gününde ise, Allah Teâlâ'nın izni olmadan hiç kimse başkasına şefaat etme yetkisine sahip değildir.Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿مَن ذَا ٱلَّذِى يَشۡفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦۚ﴾[سورة البقرة من الآية:٢٥٥]

"O'nun (Allah'ın) izni olmadıkça O'nun yanında kim şefaat edebilir? 1

Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in istisnâ kıldığı durum dışında, bütün amellerin kesildiği, insanın işlediği ameliyle başbaşa kalacağı durum olduğundan dolayı, ölüm hâli hiçbir zaman insanın ölümünden önceki veya yeniden dirilişten sonraki hayatla bir tutulması câiz değildir. Ölülerden şefaat istemek, Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in istisnâ kıldığı hâllerden değildir.Dolayısıyla bu hâl ile ölümden sonraki hâli bir tutmak câiz değildir.

Şüphesiz ki Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in ölümünden sonraki hayatı, berzâh hayatıdır.Bundan dolayı ölümdem önceki

(1) Bakara Sûresi:255

hâli, ölümden sonraki hâli ile bir tutulması asla câiz değildir.Bu hayat, şehîdlerin hayatından daha kâmil bir hayattır.Ancak ölümden önceki veya kıyâmet günündeki hayat cinsinden bir hayat değildir.Bilakis bu hayatın hakikat ve keyfiyetini Allah Teâlâ'dan başka kimse bilemez.Bundan dolayı daha önce geçen hadîste Peygamber *-sallallahu aleyhi ve sellem-*:***"Her kim, bana selâm verirse, onun selâmını almam için Allah bana rûhumu iâde eder ve onun selâmını alırım"*** buyurmaktadır.

Bu hadîse göre Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* vefât etmiş,rûhu bedeninden ayrılmıştır.Ancak selâm ânında rûhu kendisine geri iâde edilir.Kur'an ve sünnette O'nun vefât ettiğine delâlet eden âyet ve hadîsler bilinmekte olup ilim ehlinin görüş birliği ettikleri bir husustur.Ancak bu,Peygamber *-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in berzâh hayatına engel değildir.Aynı şekilde şehîdlerin ölümü de Kur'an'da belirtilen berzâh hayatlarına engel değildir.Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ وَلَا تَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ قُتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أَمْوَٰتًۢا ۚ بَلْ أَحْيَآءٌ عِندَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴾ [سورة آل عمران الآية :١٦٩]

*"-Ey Muhammed-**Allah yolunda öldürülenleri** -hiçbir şey hissetmeyen- **ölüler sanma.Bilakis onlar,** (berzâh hayatı yaşayan) **diridirler,** (yolunda cihâd ederek öldükleri) **Rableri katında,**(cennette) **rızıklanmaktadırlar."*** [1]

Bu konuya ihtiyaç duyulduğundan, pekçok kimsenin şirke ve Allah'ın dışında ölülere ibâdet etmelerine sebep olduğu için bu konuyu geniş tuttuk.Allah Teâlâ'dan, İslâma aykırı olan şeylerden bizi ve bütün müslümanları uzak tutmasını dileriz.Yine de Allah daha iyisini bilir.

Bazı ziyâretçilerin Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in kabrinin yanında seslerini yükseltmeleri ve kabrinin yanında fazla durmaları, meşrû değildir.Çünkü Allah Teâlâ, Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in sesinin üzerine seslerini yükseltmekten, birbirlerine hitap eder gibi O'na hitap etmekten ümmeti yasaklamış ve O'nun huzurunda sesi alçaltmayı emrederek şöyle buyurmuştur:

---

(1) Âl-i İmrân Sûresi:169

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَرۡفَعُوٓاْ أَصۡوَٰتَكُمۡ فَوۡقَ ٱلنَّبِيِّ وَلَا تَجۡهَرُواْ لَهُۥ
بِٱلۡقَوۡلِ كَجَهۡرِ بَعۡضِكُمۡ لِبَعۡضٍ أَن تَحۡبَطَ أَعۡمَٰلُكُمۡ وَأَنتُمۡ لَا
تَشۡعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصۡوَٰتَهُمۡ عِندَ رَسُولِ ٱللَّهِ أُوْلَٰٓئِكَ
ٱلَّذِينَ ٱمۡتَحَنَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُمۡ لِلتَّقۡوَىٰۚ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٌ عَظِيمٌ﴾

[سورة الحجرات الآيتان :٢،٣]

"Ey îmân edenler! Seslerinizi** -O'na hitâp ederken-**Peygamber'in sesinin üstüne yükseltmeyin.O'nunla konuşurken birbirinize bağırdığınız gibi, O'na yüksek sesle bağırmayın.Yoksa siz farkına varmadan amelleriniz boşa gider. Rasûlullah'ın huzurunda seslerini kısanlar var ya!İşte onlar, Allah'ın kalplerini takvâ için imtihan ettiği kimselerdir.Onlar için** (Rablerinden günahlarına) **bir mağfiret ve büyük bir mükâfat** (cennet) **vardır." [1]

Çünkü Peygamber *-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in kabrinin yanında beklemek ve selâmı tekrarlamak, izdihama, gürültüye seslerin yükselmesine sebep olur ki bu durum,Allah'ın yukarıdaki apaçık iki âyette müslümanlara farz kıldığı hususa

(1) Hucurât Sûresi:2-3

tamamen aykırıdır.Oysa ölümünden önce de sonra da Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'e saygı göstermek gerekir.Mü'minin İslâm âdâbına aykırı olan hareketleri O'nun kabrinin yanında yapması yakışıklı olmaz.Aynı şekilde bazı ziyâretçiler, Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in kabrinin yanında -kıbleye değil de- kabre yönelerek ellerini kaldırıp duâ etmeleri, Rasûlullah'ın ashâbı ile onlara en güzel bir şekilde uyan selef-i sâlih'in (ilk müslümanların) yaptıklarına aykırı bir harekettir. Bilakis bu hareket, dîne sonradan yerleştirilen bid'atlerdendir.Zirâ Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* bu konuda şöyle buyurmaktadır:***"Benim sünnetime ve benden sonra gelen doğru yoldaki râşid halîfelerimin sünnetlerine sarılın. Onlara sımsıkı tutunarak sarılın.****(Dîne sonradan sokulan)****yeni şeylerden şiddetle sakının.Çünkü*** *(dîne sokulan)* ***her yeni şey, bid'attır.Her bid'at da dalâlettir*** *(sapıklıktır)****."*** [1]

Başka bir hadîste şöyle buyurmaktadır:

(1) Hadîsi, Ebû Dâvûd ve Nesâî hasen bir isnadla rivâyet etmişlerdir.

***"Bu işimizde** (dînimizde) **onda olmayan bir şeyi sokarsa,o şey ondan reddolunur** (yüzüne çalınır)."* [1]

Başka bir hadîste ise şöyle buyurmaktadır:

***"Her kim,bizim işimizde** (dînimizde) **onda olmayan bir iş işlerse, o iş kendisine reddolunur** (başına çalınır)."* [2]

Ali b.Hüseyin (Zeynel-Âbidin)*-Allah ikisinden de râzı olsun-* Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in kabrinin yanında duâ eden bir adamı gördüğünde, onu engellemiş ve ona şöyle demiştir:

"Babamdan işittiğim,babamın dedemden, dedemin de Rasûlullah**-sallallahu aleyhi ve sellem-**'den işittiği bir hadîsi sana söyleyeyim mi? Peygamber**-sallallahu aleyhi ve sellem-**şöyle buyurmuştur:"Kabrimi bayram** (yeri)**,evlerinizi de kabirler edinmeyin.Bana salât ve selâmda bulunun. Zirâ salât ve selâmınız nerede olursanız olun bana ulaşır." [3]

Aynı şekilde bazı ziyâretçiler, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem-*'in kabrinin yanında O'na selâm verirlerken, namazdaki duruş gibi, ellerini göğsünün üzerine veya altına

---

(1) Buhârî
(2) Müslim
(3) Hadîsi,Hâfız Muhammed b.Abdulvâhid el-Makdisî "el-Muhtâra" adlı eserinde rivâyet etmiştir.

koyarak dururlar ki bu hareket, ne Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*, ne de krallar ve liderler gibi kimseler için câizdir. Çünkü bu hareket; boyun eğme ve ibâdet duruşudur ki Allah'tan başkasına asla yapılamaz.Hâfız İbn-i Hacer*-Allah ona rahmet etsin-"Fethul-Bârî"* adlı eserinde bunu birçok âlimden nakletmiştir.Gâyesi; selef-i sâlih'in *-ilk müslümanların-* yoluna tâbi olmak olan ve bu makamın konumunu düşünen için bu durum gâyet açıktır.Ancak koyu bir taassup anlayışıyla hevâsına ve kör taklide uyan, selef-i sâlih'in yoluna dâvet edenler hakkında da kötü zanda bulunanı Allah'a havâle ederiz.Hakkı, hakkın dışındakilere tercih etmede Allah'tan bize ve ona hidâyet dileriz.Zirâ kulun istekte bulunduğu en hayırlı varlık Allah Teâlâ'dır.

Aynı şekilde bazı insanların Peygamber *-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in kabri şerîfine yönelip dudaklarını kıpırdatarak uzaktan selâm vermelerinin veya duâ etmelerinin daha önceki gibi,dîne sonradan yerleştirilen bid'atlerdir.Allah'ın izin vermediği şeyleri dînine sokması müslümana yaraşmaz.Yoksa bu ameliyle Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'e sevgi beslemiş olmaz. Bilakis O'na eziyet ve saygısızlık etmiş

olur.İmâm Mâlik-*Allah ona rahmet etsin*-bu gibi ameli reddetmiş ve şöyle demiştir:*"**Bu ümmetin, ilk müslümanları neyle düzeldiyse, sonu da ancak onunla düzelir.**"*

Bilindiği gibi, bu ümmeti başlangıçta düzelten şey; Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in çizdiği ve râşid halîfeleriyle Allah'ın kendilerinden râzı olduğu ashâb-ı kirâm ve onlara en güzel bir şekilde tâbi olanların izlediği yoldur.Bu ümmetin sonu da ancak onların sımsıkı sarıldıkları Kur'an ve sünnete sarılması ve o yolda yürümesiyle düzelir.

Allah Teâlâ, dünya ve âhirette müslümanları kurtuluşa, saadet ve şerefe ileten yolda muvaffak kılsın.Zirâ Allah Teâlâ, (dilediğine karşılıksız veren) cömerttir, Kerîm'dir.

ÖNEMLİ NOT:

Halktan bazı insanların zannettikleri gibi Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in kabrini ziyâret etmek, haccın bir farzı veya şartı değildir.Bilakis Mescid-i Nebevî'yi ziyâret eden veya Mescid-i Nebevî'ye yakın olan için müstehaptır.Medîne'ye uzak bir yerde oturanın, sadece Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in kabrini ziyâret etmek amacıyla yola çıkması câiz değildir.Ancak Mescid-i Nebevî'yi ziyâret etmek amacıyla yola çıkmak câizdir.Mescid-i Nebevî'ye vardığında Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in kabri ile Hz.Ömer ve Hz.Ebû Bekir'in kabirlerini ziyâret eder.Böylelikle Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in kabri ile Hz.Ömer ve Hz.Ebû Bekir'in kabirlerini ziyâret etmekle Mescid-i Nebevî'yi ziyârete eklemiş olur. Zirâ Buhârî ve Müslim'in rivâyetlerine göre, Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:*"**Üç mescidi** (ziyâret etme*

amacının) ***dışında yola çıkılmaz.****(Bunlar)****: Mescid-i Haram, bu benim mescidim*** *(Mescid-i Nebevî)* ***ve Mescid-i Aksâ."***

Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in veya başkasının kabrini ziyâret etmek meşrû (câiz) olsaydı, Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* ümmetine bunu gösterir ve bunun fazîletini açıklardı.Çünkü *-sallallahu aleyhi ve sellem-,* insanların en iyi nasihat edeni, Allah'ı en iyi bileni ve O'ndan en çok korkanı idi.Hiç şüphesiz ki O, (Rabbinden gelen) apaçık Kur'anı açıklamış her hayrı ümmetine göstermiş, her türlü kötülükten de onları şiddetle sakındırmıştır.Nitekim üç mescidi ziyâret etme amacının dışında başka yere yola çıkmaktan ümmetini sakındırarak şöyle buyurmuştur:***"Kabrimi, bayram*** *(yeri)* ***edinmeyin, evlerinizi de kabirlere çevirmeyin.Bana salavâtta bulunun.Çünkü salavâtlarınız nerede olursanız olun bana ulaşır."***

Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in kabrini ziyâret etmek için yola çıkmanın meşrû olduğunu söylemek; Peygamber *-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in kabrini bayram (yeri) edinmeye ve Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in ümmetinin bu duruma düşmesinden endişe ettiği ve birçok kimse-

nin Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in kabrini ziyâret etmeyi meşrû görerek içine düştüğü dînde aşırılığa sebep olur.

Dârekutnî, Beyhakî, İbn-i Hacer ve diğer hadîs âlimleri, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in kabrini ziyâret etmek amacıyla yola çıkmanın meşrû olduğu yolunda delîl olarak rivâyet edilen hadîslerin senetlerinin zayıf,hatta uydurma olduğunu beilrtmişlerdir.Dolayısıyla bu zayıf hadîslerle, üç mescidden başkasını ziyâret etmek amacıyla yola çıkmanın haram olduğuna delâlet eden hadîslere karşı çıkmak câiz değildir.

İşte sayın okuyucu!

Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in kabrini ziyâret etmek amacıyla yola çıkmanın meşrû olduğu konusunda uydurulan hadîslerden bazılarını tanıman ve onlara aldanmaman için sana takdim ediyorum:

- ***"Hac farîzasını yerine getirip de beni ziyâret etmeyen kimse, bana cefâ etmiş olur."***
- ***"Ölümümden sonra beni ziyâret eden kimse, sanki beni hayatta ziyâret etmiş gibi olur."***
- ***"Aynı yıl içerisinde beni ve babam İbrâhîm'i ziyâret eden kimseye cenneti garanti ederim."***

"Kabrimi ziyâret eden kimseye şefaatim vâcip olur."

Bu ve benzerî hadîslerin hiçbiri,Peygamber *-sallallahu aleyhi ve sellem-*'den rivâyet olduğu sâbit olmamıştır.Hâfız İbn-i Hacer*-Allah ona rahmet etsin-* *"et-Telhîs"* adlı eserinde yukarıdaki rivâyetlerin çoğunu zikrettikten
yukarıdaki rivâyetlerin çoğunu zikrettikten
sonra şöyle demiştir:***"Bu hadîslerin senetlerinin hepsi zayıftır."***

Hâfız el-Ukaylî*-Allah ona rahmet etsin-* ise şöyle der:***"Bu konuda rivâyet edilen hiçbir hadîs, sahîh değildir."***

Şeyhul-İslâm İbn-i Teymiyye*-Allah ona rahmet etsin-*:***"Bu konuda rivâyet edilen hadîslerin hepsi uydurmadır."*** diyerek bu konuda kesin hükmünü vermiştir.

Şeyhul-İslâm İbn-i Teymiyye*-Allah ona rahmet etsin-*'in ilmi, geniş ezberi ve okuduğu ilimleri delîl olarak sana yeter.Eğer bu hadîsler sahîh olsaydı, ilk önce sahâbe onları tatbik eder, bunu ümmete açıklayıp insanları ona dâvet ederlerdi.Çünkü onlar, peygamberlerden sonra en hayırlı topluluk, Allah'ın için çizdiği yasakları ve kullarına farz kıldığı şeyleri en iyi en iyi bilen ve Allah için insanlara en iyi nasihat edenlerdi.Onlardan bu konuda hiçbir hadîsin

rivâyet edilmemiş olması, bunların meşrû olmadığına bir delîl teşkil eder.Bu konuda sahîh bir hadîs rivâyet edilmiş olsaydı, bu hadîs ile diğer hadîslerin arasını bulmak için, bu ziyâretin içerisinde Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in kabrini ziyâret etmek amacıyla yola çıkmak olmayan dînen meşrû olan bir ziyârete yorumlanması gerekirdi.Yine de Allah Teâlâ daha iyisini bilir.

KUBÂ MESCİDİ İLE BAKÎ KABRİSTANINI ZİYÂRET ETMEK MÜSTEHAPTIR:

Medine'yi ziyâret eden kimsenin, Kubâ Mescidini ziyâret ederek orada iki rekât namaz kılması müstehaptır.Buhârî ve Müslim'de Abdullah b.Ömer'den*-Allah ondan ve babasindan râzı olsun-*rivâyet edilen hadîste, ***"Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-yaya veya binekle Kubâ Mescidini ziyâret eder ve orada iki rekât namaz kılardı."***

Sehl b.Hanîf'ten*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah *-sallallahu aleyhi ve sellem-*şöyle buyurmaktadır:***Her kim, evinde abdest alır da Kubâ Mescidine gelir ve orada** (iki) **rekât namaz kılarsa, umre sevâbı alır."*** [1]

---

(1) Hadîsi,İmâm Ahmed,Nesâî,İbn-i Mâce ve Hâkim rivâyet etmişlerdir.Lafız, İbn-i Mâce'ye âittir.

Bakî kabristanında yatanların kabirleriyle şehîdlerin kabirlerini ve Hz.Hamza'nın-*Allah ondan râzı olsun*-kabrini ziyâret etmek sünnettir.Çünkü Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*- onları ziyâret eder ve onlara duâ ederdi.Nitekim Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-bu konuda şöyle buyurmaktadır: ***"Kabirleri ziyâret edin.Çünkü kabirleri ziyâret etmek, size âhireti hatırlatır."***[1] Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*- ashâbına kabirleri ziyâret ettiklerinde şöyle demelerini öğretmiştir:

((اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللهُ بِكُمْ لاَحِقُونَ. نَسْأَلُ اللهَ لَنَا وَلَكُمُ الْعَافِيَةَ))

"Ey mü'minler ve müslümanlar yurdunun sâkinleri! Allah'ın selâmı üzerinize olsun.İnşâallah bizler de sizler gibi olacağız *(öleceğiz)*.***Allah'tan bize ve size âfiyet dileriz."*** [2]

Tirmizî'nin Abdullah b.Abbâs'tan-*Allah ondan ve babasından râzı olsun*- rivâyet ettiğine göre, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*- şöyle buyurmaktadır:***"Peygamber***-*sallallahu aleyhi*

---

(1) Müslim

(2) Hadîsi, Müslim Süleymân b.Bureyde'den o da babasından rivâyet etmiştir.

*ve sellem-***Medine kabristanına uğradığı zaman yüzünü onlara doğru çevirerek şöyle buyururdu:**

((اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ ياَ أَهْلَ الْقُبوُرِ يَغْفِرُ اللهُ لَنـــاَ وَلَكُـــمْ.

أَنْــتُمْ سَلَفُناَ وَ نَحْنُ بِالأَثْرِ.))

"Ey kabir sâkinleri! Allah'ın selâmı üzerinize olsun.Allah, bizi ve sizi bağışlasın.Siz bizim selefimizsiniz, biz de sizin izinizdeyiz."

Bu hadîslerden anlaşılan dînen meşrû olan kabir ziyâretinden gâye; âhireti hatırlamak, ölülere iyilikte bulunmak, onlara duâ etmek ve rahmet okumaktır.

Ancak, kabrin yanında kabirde yatandan bir şey istemek,ibâdet amacıyla kabrin yanında kalmak,ondan ihtiyacını gidermesini, hastasına şifâ vermesini istemek, onun hürmetiyle Allah'a yalvarıp bir şey istemek ve buna benzer şeyleri yapmak; çirkin ve bid'at olan kabir ziyâretidir.Bu ziyâreti ne Allah Teâlâ, ne Rasûlü*-sallallahu aleyhi ve sellem-* meşrû kılmış, ne de selef-i sâlih olan ilk müslümanlar yapmıştır. Aksine bu ziyâret Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in yasakladığı ve:***"Kabirleri ziyâret edin.Ancak*** *(ölünün üzerine ağıt*

yakmak veya iyiliklerini saymak sûretiyle ölüyü rahatsız eden) ***söz söylemeyin."*** dediği kötü söz ve fiildir.

Bu saydığımız şeylerin bid'at noktasında birleşse de derece bakımından birbirinden farklıdırlar.Bazıları sadece bid'attır, ancak şirk değildir. Örneğin; kabirlerin yanında kabirde yatan ölünün yüzü hürmetine Allah Teâlâ'ya duâ etmek veya ölünün hakkı için Allah'tan niyâz etmek, şirktir.Bazıları da büyük şirktir. Örneğin; ölülere yalvarıp onlardan yardım istemek gibi şeyler, büyük şirktir.Daha önce bu konuda daha kapsamlı açıklama yapılmıştır.Bunun için dikkat edip sakınmalısın.Rabbinden başarı ve doğru yolu (hidâyeti) dilemelisin.Çünkü hak yolda muvaffak kılan ve hidâyete erdiren, kendisinden başka ilâh ve Rab olmayan Allah Teâlâ'dır.

Son olarak, yazabildiklerimiz bundan ibârettir.Her şeyin başında ve sonunda hamd, Allah'adır.Salât ve selâm, Allah'ın kulu, elçisi, yaratılmışların en hayırlısı Muhammed*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'e, âline, ashâbına ve kıyâmete kadar onlara en güzel bir şekilde tâbi olanlara olsun.